

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

De causis, quæ in Deo sunt simul & in creaturis, & de his quæ in Deo
tantum sunt. F. G

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

que panibus à Iesu cœlesti benedictione multipli-
catis, quinque millia hominum satiata sunt. Illud
etiam scire oportet, quod cum angelorum mini-
sterio facta sit mulieris formatio, non est eis ta-
men tribuenda creationis potentia. Angeli enim
nullam possunt creare naturam, ergo nec forma-
re costam in mulierem, nec carnis supplementum
in loco costæ: non quod nihil agant, vt aliqd cree-
tur, sed non ideo creatores sunt, sicut nec agrico-
læ segetum vel arborum. Solus Deus, id est, Trini-
tas est creator. Facta est ergo fœmina à Deo, e-
tiam si costa ministrata sit per angelos.

*Vtrum secundum superiores, an secundum inferiores causas
ita facta sit mulier, id est, an ratio seminalis id haberet
vt ita fieret, an tantum vt ita fieri posset, sed vt
sic fieret, in Deo tantum esset*

causa.

F *August. ad
principium,
ca. 17. li. 9.
de Gen. ad
literam.*

Sed queritur, an ratio quam Deus primis operi-
bus concreauit, id haberet vt secundum ipsam ex
viri latere fœminam fieri necesse foret, an hoc
tantum vt fieri posset? Ad q̄ sciendum est omniũ
rerum causas in Deo ab æterno esse. Vt. n. homo sic
fieret vel equus & huiusmodi, in Dei potētia & dis-
positione ab æterno fuit. Hęc dicuntur primordia-
les causę, q̄a istas alię nō p̄cedunt, sed istę alias,
quę sunt causę causarum. Cumq; vnum sit diuina
potentia, dispositio siue voluntas, & ideo vna om-
niũ principalis causa, tamē propter effect⁹ diuer-
sos pluraliter dicit Aug. causas primordiales om-
nium rerum in Deo esse, inducens similitudinem
artificis, in cuius dispositione est, qualis futura sit
arca. Ita & in Deo vniuscuiusque rei futurę causa
p̄cessit. In creaturis vero quarundam rerum, sed
non omnium causę sunt, vt ait August. Quia in-
seruit De⁹ seminales rationes, reb. secūdū quas alia
ex aliis pueniūt, vt de hoc semine tale granũ, de
hac arbore talis fruct⁹ & huiusmodi. Et hęc quoq;
dicun-

*Quod non
omniũ qua
sunt cause
sunt in crea-
turis.*

Aa

dicun-

cuntur primordiales causæ, etsi nõ a deo proprie
quia habent ante se causam eternam, quæ proprie
& vniuersaliter prima est. Illæ vero ad res aliquas
dicuntur primæ, scilicet, quæ ex eis proueniunt. I-
deo etiam primordiales dicuntur, quia in prima
rerum conditione; rebus à Deo insitæ sunt. Et si-
cut creature mutabiles sunt, ita & hæc causæ muta-
ri possunt. quæ autem in immutabili Deo causa
est, non mutari potest.

*Distinctio causarum rerum per utilitatem, scilicet, quod quedam
in Deo & in creaturis, quedam in Deo tan-
tum sunt.*

Omniū rerum causæ in Deo sunt: sed qua-
rundam causæ & in Deo sunt, & in creaturis, qua-
rundam vero causæ in Deo tantum sunt, & illarum
rerum causæ dicuntur absconditæ in Deo, quia i-
ta est in diuina dispositione, vt hoc vel illud fiat,
quod non est in seminali creaturæ ratione. Et illa
quidem quæ secundum causam seminales fiunt,
dicuntur naturaliter fieri, quia ita cursus naturæ
hominib. innotuit. Alia vero præter naturam, quo-
rum causæ tantum sunt in Deo. Hæc autem dicit
Aug. esse illa quæ per gratiam fiunt, vel ad ea signifi-
canda nõ naturaliter sed mirabiliter fiunt. Intel-
lexit quæ mulieris facturam de costa viri ponit, ita di-
cens: Vt mulierem, ita fieri necesse foret, nõ in reb.
conditum, sed in Deo absconditum erat. Om-
nis creaturæ cursus habet naturales leges, supet
huc naturalē cursū creator habet apud se posse de
omnib. facere aliud, quã eorū naturalis ratio ha-
bet: vt s. virga arida repēte floreat, & fructū gignat,
& in iuuetute sterilis fœmina in senectute pari-
at, vt asina loquatur, & huiusmodi. Dedit a. na-
turæ vt ex his etiã hæc fieri possēt, nõ vt in naturali
motu haberēt. Habet ergo De⁹ in se absconditas q-
rūdā futurorū causas, quas reb. cōditis nõ inser-
uit, easque implet nõ opere prouidentie, q̄ naturæ
sub-

*Supet Gen.
li. 9. cap. 18.
in meo.
Eod. lib. ad
principiū.
cap. 17.
li. eod. pau-
lo inferius.*

*Nume. 17. b.
Luca 1. d.
Nume. 22. c.
Ibid paulo
inferius.
Aug. lib. eo.
9. cap. 18. in
principio.*

substantur ut sint: sed quod illas administrat ut voluerit, quas ut voluit condidit. Omnium ergo quæ ad gratiam significandam non naturali motu rerum, sed mirabiliter facta sunt, absconditæ causæ in Deo fuerunt: quorum vnum erat, quod mulier facta est de latere viri dormientis. Non habuit prima rerum conditio ut femina sic fieret, sed ut fieri posset: ne contra causas quas Deus voluntariè instituit, mutabili voluntate aliquid facere putaretur.

De anima mulieris, quod non est ex anima viri, ut quidam putauerunt, dicentes animas esse ex traduce. H

Quemadmodum mulieris corpus de viri corpore traductum fuit, ita putauerunt aliqui ipsius animam de viri anima propagatam: & omnes animas præter primam, de traduce esse, sicut corpora. Alii autem putauerunt simul omnes animas ab initio creatas; Catholica autem Ecclesia nec simul, ex traduce factas esse animas docet, sed in corporibus, per coitum seminatæ atque formatæ infundi: & infundendo creari. Vnde in Ecclesiasticis dogmatibus, Animas hominum non esse ab initio inter creaturas intellectuales natas, nec simul creatas, sicut Origenes fingit, dicimus: necque in corporibus per coitum seminari, sicut Luciferiani & Cyrillus, & quidam Latinorum præsumptores affirmant. Sed dicimus corpus tantum per coniugii copulam seminari: Creationem vero animæ solū creatorē nosse, eiusque iudicio corpus coagulari in vulua, & cōpingi atque formati: ac formato iam corpore animam creari atque infundi, ut viuat in vtero homo ex anima cōstans & corpore, & egrediatur viuus ex vtero plenè humana substantia. Hier. etiam anathematis vinculo illos cōdemnat, qui animas ex traduce dicunt: inducens auctoritatē Prophete Qui finxit sigillatim corda eorum. Hoc satis, inquit, innuit Pro-

Aa 2 pheta,

Ibid. inferius.

Ibid. fere continuo.

Aug. lib. de Gen. ad litem. 10. c. 1. ad princip.

Aug. de Eccles. dogmatibus. in prin. cap. 14. 20. 3.

Hiero. ad versum. 15. psal. 32.